

Ministerstwo Zdrowia
Departament Pielęgniarek
i Położnych

- ul. Miodowa
- p. M. Jabłoński
mccenas
- stona 444
- uczniowie piel. med.
środ. nauki
Wyłobon

Warszawa, 16. 01. 2017

PPK.0213.15.2017.JJ

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych
w Łodzi
23. 01. 2017
L.dz. 66
podpis *Ahman*

Pani
Agnieszka Kałużna
Przewodnicząca
Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych
w Łodzi

Gościwość Pani Przewodniczącej!

W nawiązaniu do pisma znak: OIPiPŁ/1752/2016/K/JK dotyczącego wątpliwości co do możliwości i sposobu przeprowadzania przez pielęgniarki szkolne sprawdzania stanu higieny dzieci, w tym czystości skóry głowy w celu wykrycia ewentualnej wszawicy, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Świadczenia pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania realizowane są na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 86) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 września 2016 r. w sprawie zakresu zadań lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. poz. 1567). Natomiast organizacja profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą objętymi obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki oraz kształcącymi się w szkołach ponadgimnazjalnych do ich ukończenia, określona została w rozporządzeniu z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. Nr 139, poz. 1133).

Pielęgniarka lub higienistka szkolna planuje i realizuje profilaktyczną opiekę zdrowotną nad świadczeniobiorcami na terenie szkoły lub w placówce. Świadczenia realizowane przez pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób obejmują m.in. rozpoznawanie, ocenę i zapobieganie zagrożeniom zdrowotnym u świadczeniobiorców oraz rozpoznawanie potrzeb pielęgnacyjnych

i problemów zdrowotnych. Ponadto świadczenia pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania albo higienistki szkolnej obejmują również czynne poradnictwo dla uczniów z problemami zdrowotnymi oraz doradztwo dla dyrektora szkoły w sprawie warunków bezpieczeństwa uczniów i warunków sanitarnych w szkole. Realizacja profilaktycznej opieki pielęgniarskiej odbywa się między innymi poprzez rozpoznanie problemów zdrowotnych i społecznych uczniów oraz wynikających z nich potrzeb zdrowotnych, w tym również w zakresie higieny osobistej.

Przez działania profilaktyczne należy rozumieć zapobieganie niekorzystnym zjawiskom, zwłaszcza chorobom. Natomiast wszawica jest to choroba pasożytnicza spowodowana zarażeniem wszą ludzką. Dlatego też pielęgniarka albo higienistka szkolna zobowiązana jest podjąć działania umożliwiające rozpoznanie problemów zdrowotnych, w tym również rozpoznanie wszawicy poprzez przeprowadzenie przeglądu czystości głowy ucznia, a następnie wdrożenie odpowiednich do zaistniałej sytuacji działań.

Podjęte działania powinny pozostawać w zgodności z Konwencją o prawach dziecka, która gwarantuje podmiotowe traktowanie ucznia i powszechne respektowanie jego prawa do poszanowania godności, prywatności i zachowania intymności. Ponadto należy brać pod uwagę prawo do informacji oraz wyrażenia zgody na udzielenie świadczeń zdrowotnych przez pacjenta, a w przypadku osoby małoletniej - przez rodzica lub prawnego opiekuna, co wynika z art. 9 i art. 17 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta* (Dz. U. z 2016 r. poz. 186, z późn. zm.).

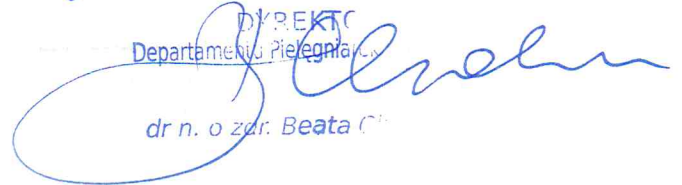
Należy też nadmienić, że pielęgniarka szkolna sprawująca profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniem w ramach organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą współpracuje w szczególności z:

- 1) lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej sprawującym profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniem;
- 2) lekarzem dentystą sprawującym profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniem;
- 3) pielęgniarką podstawowej opieki zdrowotnej;
- 4) rodzicami, opiekunami prawnymi lub faktycznymi ucznia;
- 5) dyrektorem szkoły;
- 6) radą pedagogiczną;
- 7) organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

Natomiast skuteczne działania zapobiegawcze w zwalczaniu wszawicy uwarunkowane są m.in. dobrą współpracą wymienionych wyżej osób w danym środowisku szkolnym.

Reasumując Departament uprzejmie przypomina, że każdy świadczeniodawca zobowiązany jest realizować świadczenia zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie aktami prawnymi i przedmiotem umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych zawartym z Narodowym Funduszem Zdrowia. Dlatego też pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania w taki sposób powinna zorganizować realizację świadczeń nad uczniami w szkole, aby zapobiec ewentualnym problemom zdrowotnym, w tym też chorobie pasożytniczej spowodowanej zarażeniem wszą ludzką.

Równocześnie Departament informuje, że Ministerstwo Zdrowia nie jest właściwe do organizowania pracy pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania.

DIREKTOR
Departamentu Pielęgniarstwa

dr n. o zdr. Beata C...